

שיקים ללא כיסוי *

מבוא

1. אני מצרף בזה עותק מחוק שיקים ללא כיסוי (תיקון מס' 2), התשנ"ב - 1992 שפורסם בספר החוקים 1384 ביום י"ז באדר א' התשנ"ב (21 בפברואר 1992). מרבית הוראות החוק ייכנסו לתוקף ביום ל' בסיוון התשנ"ב (1 ביולי 1992). שני נושאים יופעלו בדחייה של שנה נוספת.
2. בתוך התקופה שעד תחילתו של החוק יותקנו תקנות מתאימות ויפורסמו הוראות בנושאים השונים, כפי שנדרש. כמו כן נפרסם חוברת שתכלול את הנוסח המשולב של החוק ואת כל התקנות והמידע הרלבנטיים כשהם מעודכנים.
3. הבנקים מתבקשים להיערך להפעלת השינויים בתקופה הקרובה ובמיוחד לנושאים המפורטים בחוזר זה.

מיופי כח

4. התיקון בחוק מרחיב את תחולת ההוראות למיופי כח בחשבונות של יחידים ומחיל עליהם אותם חובות ועונשים כמו על בעלי החשבון. הפעלת סעיף זה נדחתה בשנה. עם זאת - על הבנקים להיערך כבר עתה בשני נושאים:
  - א. רישום ממוכן של פרטי הזיהוי של מורשי חתימה ומיופי כח חדשים;
  - ב. מניעת קבלתו של לקוח מוגבל כמיופה כח או מורשה חתימה.

מניית שיקים מסורבים

5. החל מיום 1 באפריל 1992 יש למנות את השיקים המסורבים בתוך תקופה של 12 חדשים מסירובו של השיק הראשון. לפיכך, תופסק גריעת שיקים מן המניין ביום 1 ביולי 1992 ותחודש החל מיום 1 באפריל 1993.

עיקול

6. ההוראות בדבר חשבונות מעוקלים ייכנסו לתוקף בהשהייה של שנה מיום תחילת החוק.

סימון שיקים

7. הוועדה הציבורית שבעקבות המלצותיה תוקן החוק המליצה, בין היתר, לחדול משימוש בסימון "נל"מ" על שיקים שסורבו. כללים חדשים בענין סימון שיקים יפורסמו בנפרד.

התראות

8. החוק תוקן כך שפגם בהתראה או אי קבלתה לא יהוו סיבה לביטול ההגבלה, אם כי על הבנקים חלה חובה לשלוח התראה. החל מתאריך חוזר זה חובה על הבנקים להודיע למפקח על הבנקים על כל אירוע חריג שבו לא נשלחו התראות במסגרת התהליך הממוכן של השגחה על שיקים שסורבו.

צווי מניעה

9. להבא לא תובא התקופה שבה עוכבה ההגבלה על ידי צו של בית משפט במניין ההגבלה. ערעור שנדחה או בוטל יגרום איפוא להגבלה של שנה (או יתרת התקופה של ההגבלה, לפי העניין) מהמועד שבו יקבל הבנק הודעה על הפעולה הנ"ל.

פרסום

10. אנו נתייחס לנושאים הקשורים בפרסום חשבונות מוגבלים ובעיקר לפרטי הזיהוי של מוגבלים חמורים - בנפרד.

בנק הדאר

11. בנק הדאר והוראות התשלום שלו (שדינן כשיקים) ייכלל מעתה במסגרת ההפעלה של חוק שיקים ללא כיסוי.

החובה לפתוח חשבון

12. החל מיום 1 ביולי 1992 יתוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 בכך שלא תחול יותר על הבנקים חובה לפתוח חשבון שיקים. עם זאת תהיה חובה לפתוח חשבון עו"ש שניתן למשוך ממנו שלא על פי שיק.

הסברה לציבור

13. בנק ישראל ייזום, לקראת תחילתו של תיקון החוק פעילות הסברה בנושא. זאת גם בשיתוף עם הבנקים ואיגוד הבנקים בישראל.

העברת מידע

14. במקביל לביצוע השינויים הנ"ל אנו מתכוונים לחדול מלקבל ולמסור סרטי מידע יומיים במשרדנו בתל-אביב. לפיכך ייערכו כל הבנקים להעברת מידע זה בתקשורת ישירה או באמצעות מס"ב. בעניין זה מתקיים מגע ישיר עם יחידות התפעול והמיכון בבנקים.

סיוע מקצועי

15. מדור מושל"ך בפיקוח על הבנקים עומד לרשות כל הבנקים במתן ייעוץ ועזרה מקצועית בכל הקשור בהתארגנות לקראת הפעלת התיקונים לחוק, זאת הן בפגישות יזומות על ידינו והן בהיענות לפניות טלפוניות (02-552427).

בכבוד רב,

ד"ר אמנון גולדשמידט
המפקח על הבנקים

כ"ה באדר ב' התשנ"ב
30 במרץ 1992

* חוזר מס' ח-1564-06.

שיקים ללא כיסוי - חשבון מעוקל *

מבוא

1. בחוק שיקים ללא כיסוי (תיקון מס' 2), התשנ"ב - 1992 (ראה נספח לחוזר מס' 1564/06), נוסף לחוק סעיף 2א לפיו "סירב הבנק לפרוע שיק מחמת עיקול שהוטל על החשבון, לא ייחשב השיק כמסורב אם הוצג תוך שישים ימים מהיום שבו קיבל הבנק את הודעת העיקול". תחילתו של סעיף זה תהיה ביום 1.7.93.
2. לאור התיקון הנ"ל החליט ועד המסלקה להוסיף לרשימת סיבות ההחזרה בתקנות המסלקה, את הסיבה "החשבון מעוקל" (ראה חוזר מס' מ/673 מיום 16.7.92).

הבהרה

3. עיקול, אפשר להטיל רק על כספים ורכוש אחר שלקוח מחזיק בבנק. לפיכך, אין לעיקול השפעה על ניהול חשבון שיקים המצוי בחובה, או שלקוח יש הסדר לקבלת אשראי בו.
4. סיבת ההחזרה "החשבון מעוקל" נועדה אך ורק למצב העשוי להתהוות, לאחר תחילת התיקון הנ"ל לחוק (1.7.93), כאשר השיק מסורב כיוון שהכספים הוקפאו או הועברו לזכות המעקל וגם זאת רק בתוך 60 יום מהמועד שבו קיבל הבנק את הודעת העיקול.
5. לאור האמור לעיל, ברצוני להבהיר כי, כשמסורב שיק בעקבות עיקול יש לקבוע את סיבת ההחזרה של השיקים כ- "אין כיסוי מספיק" (אכ"מ) וזאת כשהחשבון בחובה. יחד עם זאת, הסיבה "חשבון מעוקל", הינה סיבה נוספת להחזרה, למעט (החל מ- 1.7.93) כאשר אין לחשבון מסגרת אשראי.

בכבוד רב,

זאב אבלס

המפקח על הבנקים

ירושלים, ט"ז באדר התשנ"ג

9 במרץ 1993

* חוזר מס' ח-1631-06